

# ПРОТОКОЛ

София, 24 март 2016 г.

Общото събрание на съдиите от Върховния касационен съд, Гражданска и Търговска колегия и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, в съдебно заседание на 24 март 2016 г., разглежда тълкувателно дело № 2/2015 г., образувано по предложение на Председателя на Висшия адвокатски съвет за приемане на съвместно тълкувателно постановление.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ:** ЛОЗАН ПАНОВ – председател на Върховния касационен съд.

**ДОКЛАДЧИЦИ:** АТАНАСКА ДИШЕВА – съдия във Върховния административен съд.

ГЕНИКА МИХАЙЛОВА – съдия във Върховния касационен съд, Гражданска колегия.

и комисия: съдия Светлана Борисова, съдия Благовеста Липчева - ВАС

съдия Борис Илиев, съдия Петя Хорозова - ВКС

**СЕКРЕТАР:** КЛАВДИЯ ДАЛИ – секретар от Гражданска колегия във Върховния касационен съд.

Съдии ВКС: Лозан Панов, Красимир Влахов, Дария Проданова, Бойка Стоилова, Ваня Алексиева, Тотка Калчева, Добрила Василева, Пламен Стоев, Росица Ковачева, Капка Юстиниянова, Симеон Чаначев, Емануела Балевска, Бранислава Павлова, Стоил Сотиров, Татяна Върбанова, Ценка Георгиева, Борислав Белазелков, Светла Цачева, Веска Райчева, Елеонора Чаначева, Златка Русева, Мария Иванова, Светлана Калинова, Мариана Костова, Гълъбина Генчева, Снежанка Николова, Марио Първанов, Емил Марков, Емил Томов, Албена Бонева, Светлана Димитрова, Бонка Дечева, Светла Бояджиева, Жива Декова, Мими Фурнаджиева, Камелия Маринова, Здравка Първанова, Василка Илиева, Емилия Василева, Теодора Гроздева, Илияна Папазова, Олга Керелска, Зоя Атанасова, Велислав Павков, Веселка Марева, Борис Илиев, Бонка Йонкова, Диана Хитова, Боян Цонев, Ирина Петрова, Росица Божилова, Драгомир Драгнев, Владимир Йорданов, Костадинка Недкова, Геника Михайлова, Димитър Димитров, Любка Андонова, Даниела Стоянова, Гергана Никова, Майя Русева, Анна Баева, Вероника Николова, Николай Марков, Евгений Стайков, Ерик Василев, Кристияна Генковска, Светла Чорбаджиева, Людмила Цолова, Галина Иванова.

Съдии ВАС: Боян Магдалиничев, Анна Димитрова, Маринка Чернева, Милка Петкова-Минлчева, Мирослав Мирчев, Георги Чолаков,

Ваня Анчева, Светлана Йонкова, Александър Еленков, Марина Дойчинова, Наталия Марчева – Кътова, Ангел Иванов, Панайот Генков, Аделина Ковачева, Диана Добрева, Галина Матейска – Ботева, Галя Костова, Фани Тенева – Найденова, Галина Савова, Жанета Петрова – Босева, Таня Радкова, Здравка Шуменска – Сардарева, Йовка Дражева, Светлозара Анчева, Галина Солакова, Диана Гърбатова, Захаринка Тодорова, Татяна Хинова, Джузепе Роджери, Маруся Андонова, Теодора Пешева – Николова, Атанаска Дишева, Таня Вачева – Кабадийска, Иван Овчарски, Соня Янкулова, Илияна Дойчева, Георги Георгиев, Виолета Главинова, Донка Генчева – Чакърва, Емилия Миткова, Искра Александрова, Тодор Тодоров, Еманоил Митев, Павлина Найденова, Таня Куцарова – Христова, Марио Маринов, Кремена Хараланова, Илиана Славовска – Начкова, Добринка Симеонова – Андреева, Тодор Петков, Любомира Мотова – Любомирова, Мира Райчева – Шекерджиева, Николай Гунчев, Емилия Кабурова, Свилена Проданова, Бисерка Цанева, Светлана Борисова, Бисер Цветков, Благовеста Липчева, Красимир Кънчев, Димитър Първанов, Мадлен Петрова, Пламен Петрунов, Аглика Адамова – Петкова, Петя Желева, Калина Арнаудова, Мирослава Керимова, Албена Радославова, Мария Радева, Светослав Славов, Росен Василев, Румяна Лилова – Икономова, Милена Славейкова – Рукова, Сибила Симеонова, Весела Павлова, Стефка Кемалова, Юлиан Киров.

**Председателят Лозан Панов:** - Колеги, поставям на разглеждане тълкувателно дело № 2/2015 г. на Върховния касационен съд, Гражданска и Търговска колегия и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд.

Откривам заседанието и докладвам, че Гражданската и Търговска колегия на Върховния касационен съд се състои от 78 съдии, в т.ч. командированите, като отсъстват по уважителни причини 9 съдии, присъстват **69** съдии. Първа и Втора колегия на Върховния административен съд се състои от 91 съдии, от които в залата днес присъстват **77** съдии, отсъстват 14 съдии по уважителни причини. Общата численост на колегиите от двата върховни съда и Председателя на ВКС е **146** съдии.

Необходимият кворум за започване на заседанието е **114 съдии** – повече от 2/3 от всички съдии, при което можем да започнем заседанието.

Тълкувателно дело № 2/2015 г. на Върховния касационен съд, Гражданска и Търговска колегия и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд е образувано с Разпореждане от 27.11.2015 г. по следните въпроси:

**1. “Кой е компетентният съд, който следва да разгледа исковата молба с правно основание чл.4, § 3 от ДЕС, с която се търси реализиране отговорността на държавата за нарушение на правото на ЕС?”**

## **2. “Кой е приложимият процесуален ред за разглеждане на искова претенция с правно основание чл.4, § 3 от ДЕС?”**

Предложението е на Председателя на Висшия адвокатски съвет, допълнено е с предложение от същия. С Разпореждане от 27.11.2015 г. е образувано тълкувателно дело № 2/2015 г. по двата въпроса. Определени са не само двама докладчика, но и Комисия в следния състав:

Съдия Атанаска Дишева, съдия Геника Михайлова, съдия Светлана Борисова, съдия Борис Илиев, съдия Благовеста Липчева, съдия Петя Хорозова.

Докладчици са: съдия Атанаска Дишева и съдия Геника Михайлова, които са и членове на Комисията.

С Разпореждане от 01.03.2016 г. е насрочено тълкувателно дело № 2/2015 г. за разглеждане в закрито заседание на днешната дата. В Разпореждането, съгласно изготвеното Становище на Комисията, се предлага двата въпроса, предмет на тълкувателното дело, да бъдат обединени в един общ въпрос, без да се променя по същество съдържанието им, като въпросът следва да бъде формулиран по следния начин:

**„ По кой процесуален ред и от кой съд следва да се разгледа искът за отговорността на държавата за вреди, причинени от нарушение на правото на ЕС?“**

Комисията е предложила, съгласно т. 8.2 от Правилата, предложението за съвместно тълкувателно постановление да бъде внесено в закрито заседание за преформулиране на въпросите в посочения смисъл и евентуално за произнасяне по допустимостта на искането.

По делото е постъпило и Становище от съдия Илияна Папазова.

Искам да помоля член от Комисията, която е направила предложението, да внесе разяснения, тъй като има искане за преформулиране на въпросите в посочения смисъл и евентуално за произнасяне по допустимостта на искането. Съдия Борис Илиев.

**Съдия Борис Илиев:** Колеги, идеята на Комисията е следната: Въпросът няма смисъл да бъде в две отделни части, тъй като се свежда до едно и също нещо. Спорът е само по отношение на въпроса кой съответен орган ще бъде компетентен да разгледа делото. Според мен, а и според Комисията, не трябва да поставяме квалификацията във въпроса, защото, когато тръгнем да отговаряме на този въпрос, ние ще трябва в постановлението да кажем – квалификацията е такава, каквато е зададена във въпроса. Досега, на нито едно Общо събрание не съм видял възможност да можем да отговорим по различен начин от този, по който е формулиран въпроса. В нашата правна теория има повдигнати такива спорове – дали правната квалификация на иска е по чл.4, § 3 от ДЕС и при това положение не смятам, че е редно да решим този въпрос още към

момента, когато отговаряме дали така да формулираме въпроса. Според Комисията, е хубаво да вземем становище по квалификацията след като пристигнат становищата, които ще бъдат взети по тълкувателното дело. Нямаме съмнения по допустимостта. Единственото, което предлагаме е Общото събрание да вземе отношение по това дали квалификацията по чл.4, § 3 ще е на по-късен етап, а не към настоящия момент.

**Председателят Лозан Панов:** Съобразно нашите правила и предвид позицията на Комисията и с оглед на това, че от двата въпроса е формулиран един, а именно: „**По кой процесуален ред и от кой съд следва да се разгледа искът за отговорността на държавата за вреди, причинени от нарушение на правото на ЕС?**“, имате ли процедурни предложения? Очевидно, тук не става дума за това да отклоним въпроса, а за това да го формулираме по този начин с акт на Общото събрание, за да може Комисията да продължи да работи за изготвяне на своето становище. След постъпване на становища от страните, които проявят интерес, отново ще се срещнем. Имате ли процедурни предложения? Няма.

**Председателят Лозан Панов:** Колеги, предлагам да гласуваме преформулирането на въпроса по начина, по който е предложен от Комисията.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията, в посочения състав, за преформулиране на въпросите в следния смисъл:

**„По кой процесуален ред и от кой съд следва да се разгледа искът за отговорността на държавата за вреди, причинени от нарушение на правото на ЕС?“**

Моля, който е съгласен с предложението на Комисията, да гласува.

След ръчно гласуване със **118** гласа „за“, **се приема** предложението.

Съгласно процедурата по т.8.2 от Правилата, преформулираме въпроса. Комисията има мандат да работи по така поставения въпрос.

Поради изчерпване на дневния ред, **ЗАКРИВАМ** заседанието на Общото събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СЕКРЕТАР: